

Οδηγός για το Νέο Λύκειο

του Στράτου Στρατηγάκη

Όλα όσα γνωρίζουμε μέχρι τώρα,
αλλά και όσα δεν γνωρίζουμε,
με την κριτική τους ανάλυση.

σύμφωνα με το Νόμο 4186. ΦΕΚ 193Α/2013

Μέρος του παρόντος οδηγού δημοσιεύτηκε στην Ελευθεροτυπία το Σάββατο 2 Νοεμβρίου 2013.
Επιτρέπεται η χρήση του υλικού που περιέχει ο οδηγός,
με την υποχρεωτική αναφορά του ονόματός του συγγραφέα.

Η ακτινογραφία του νέου λυκείου

Το νέο λύκειο (γενικό και επαγγελματικό) ξεκινά την πορεία του από τους μαθητές της φετινής Α Λυκείου και η εφαρμογή του θα ολοκληρωθεί το 2016, όταν οι μαθητές της σημερινής Α Λυκείου θα εισαχθούν στις ανώτατες σχολές. Είναι προφανές ότι οι μαθητές που φοιτούν στη Β και Γ λυκείου δεν επηρεάζονται καθόλου από την εφαρμογή του νέου λυκείου.

Το νέο λύκειο δεν φέρνει κάποια νέα εκπαιδευτική πρόταση, ούτε κανένα νέο διδακτικό εγχειρίδιο αναμένουμε, αφού χρήματα δεν υπάρχουν. Αυτό που αλλάζει είναι η δομή του λυκείου και ο τρόπος εισαγωγής στις ανώτατες σχολές.

Τα μαθήματα

Η Α Λυκείου είναι τάξη γενικής παιδείας και, συνεπώς, τα μαθήματα είναι κοινά για όλους τους μαθητές. Το εβδομαδιαίο πρόγραμμα είναι 35 ωρών και περιλαμβάνει τα μαθήματα που μέχρι τώρα υπήρχαν σ' αυτή την τάξη και επιπλέον την πολιτική παιδεία, που περιλαμβάνει οικονομία, πολιτικούς θεσμούς και δίκαιο και κοινωνιολογία. Το μάθημα διδάσκεται και στη Β Λυκείου.

Στη Β Λυκείου το πρόγραμμα γενικής παιδείας έχει διάρκεια 30 ωρών τν εβδομάδα, με καινούριο μάθημα τη φιλοσοφία. Αρχίζει η εξειδίκευση με δύο ομάδες προσανατολισμού, όπως λέγονται τώρα πια οι κατευθύνσεις:

1. Ανθρωπιστικές Σπουδές με διδασκόμενα μαθήματα Αρχαία Ελληνικά και Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών και
2. Θετικές Σπουδές με διδασκόμενα μαθήματα Μαθηματικά και Φυσική.

Στη Γ Λυκείου το πρόγραμμα γενικής παιδείας είναι εξαιρετικά μειωμένο στις 14 ώρες την εβδομάδα. Το βάρος δίνεται στα μαθήματα των ομάδων προσανατολισμού. Ο υποψήφιος επιλέγει, στην αρχή της χρονιάς, μία ομάδα προσανατολισμού και ένα επιστημονικό πεδίο. Η επιλογή είναι κρίσιμη, αφού καθορίζει τις επιλογές σχολών. **Ο υποψήφιος μπορεί να επιλέξει τις σχολές ενός μόνο επιστημονικού πεδίου**, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει μέχρι τώρα.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Γενικού Λυκείου			
	Α Λυκείου	Β Λυκείου	Γ Λυκείου
Ώρες Γενικής Παιδείας	33	30	14
Ώρες Μαθημάτων Προσανατολισμού	0	5 (2 ομάδες προσανατολισμού)	20 (3 ομάδες προσανατολισμού, 5 επιστημονικά πεδία)
Ώρες Μαθημάτων Επιλογής	2	0	0
Σύνολο	35	35	34

Οι προαγωγικές εξετάσεις

Τα θέματα των προαγωγικών εξετάσεων είναι κοινά για όλα τα τμήματα του ίδιου σχολείου και ορίζονται σε ποσοστό 50% από τράπεζα θεμάτων και 50% από τους διδάσκοντες καθηγητές του σχολείου, οι οποίοι διορθώνουν και τα γραπτά. Τα θέματα από την τράπεζα θεμάτων είναι διαφορετικά για κάθε σχολείο. Δεν υπάρχουν πανελλήνιες εξετάσεις για να προαχθεί ο μαθητής στην επόμενη τάξη ή για να αποκτήσει το απολυτήριο.

Η προαγωγή στην επόμενη τάξη και το απολυτήριο

Η προαγωγή στην επόμενη τάξη είναι πια πολύ δυσκολότερη, καθώς έχουν αυξηθεί οι απαιτήσεις. Ο γενικός μέσος όρος πρέπει να είναι μεγαλύτερος του 10 για να προαχθεί ο μαθητής στην επόμενη τάξη (συμπεριλαμβάνεται η φυσική αγωγή). Αν δεν επιτύχει αυτή την προϋπόθεση ο μαθητής μένει στην ίδια τάξη. Αν επιτύχει αυτό το μέσο όρο δε σημαίνει ότι αυτομάτως προάγεται. Πρέπει να ισχύουν και άλλες προϋποθέσεις: να έχει μέσο όρο τουλάχιστον 10 σε κάθε ένα από τα μαθήματα: Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Άλγεβρα, Γεωμετρία και σε κάθε μάθημα προσανατολισμού. Πρέπει επίσης να επιτύχει μέσο όρο τουλάχιστον 08 στα υπόλοιπα μαθήματα. Αν δεν επιτύχει όλες αυτές τις προϋποθέσεις μένει μετεξεταστέος στα μαθήματα που δεν πέτυχε τον απαιτούμενο μέσο όρο.

Η εισαγωγή στις ανώτατες σχολές

Οι μαθητές της Γ Λυκείου εξετάζονται ενδοσχολικά σε όλα τα μαθήματα και αποκτούν το Απολυτήριο Λυκείου. Μετά την απόκτηση του Απολυτηρίου όσοι το επιθυμούν συμμετέχουν στις πανελλήνιες εξετάσεις για την εισαγωγή στις ανώτατες σχολές. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε τέσσερα μαθήματα, ανάλογα με την ομάδα προσανατολισμού και το επιστημονικό πεδίο που έχουν επιλέξει. Για την εισαγωγή τους στην ανώτατη εκπαίδευση συνυπολογίζονται και οι βαθμοί των τριών τάξεων του λυκείου, που δίνουν ένα βαθμό που ονομάζεται Βαθμός Προαγωγής και Απόλυσης (ΒΠΑ). Στον υπολογισμό του ΒΠΑ συμμετέχουν οι μέσοι όροι και των τριών τάξεων του λυκείου, αλλά όχι ισότιμα.

$$ΒΠΑ = \frac{Α Λυκ \times 0,4 + Β Λυκ \times 0,7 + Γ Λυκ \times 0,9}{2}$$

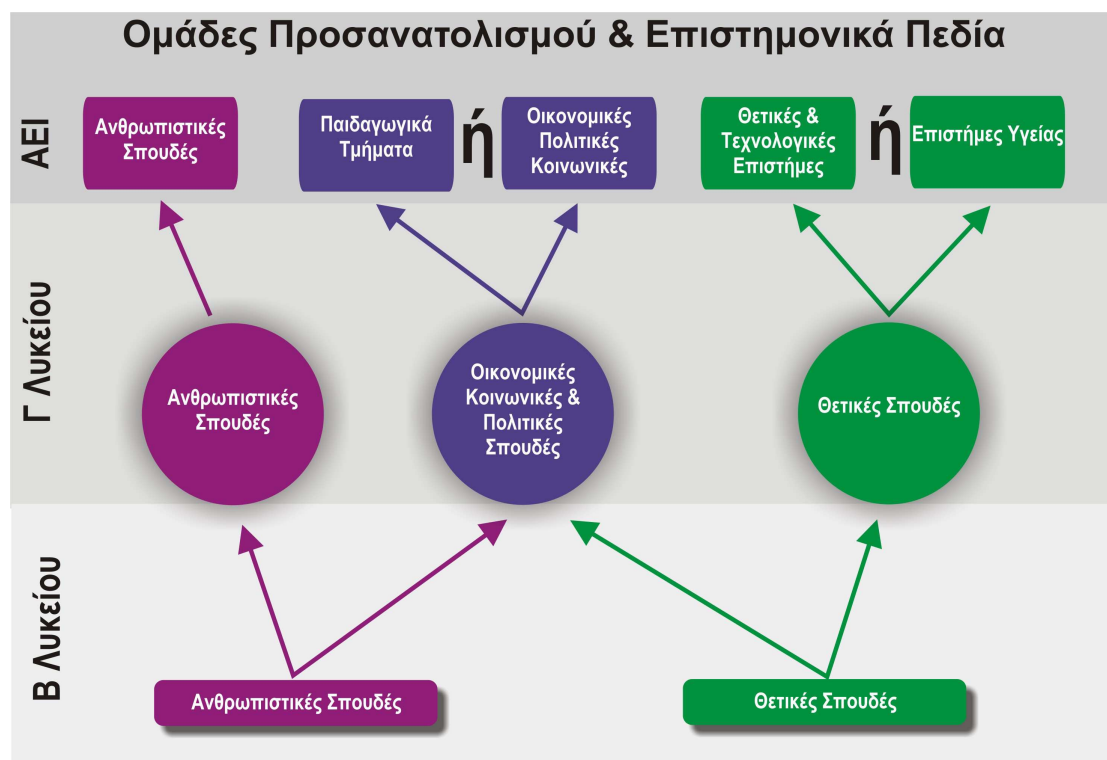
Ο ΒΠΑ υπόκειται σε αναπροσαρμογή όταν απέχει περισσότερο από 1 μονάδα από το μέσο όρο (ΜΟ) των τεσσάρων πανελληνίως εξεταζομένων μαθημάτων. Η προσαρμογή αυτή είναι διαφορετική όταν ο ΒΠΑ είναι μεγαλύτερος από το μέσο όρο και διαφορετική όταν ο ΒΠΑ είναι μικρότερος από το μέσο όρο. Όταν ο ΒΠΑ είναι μεγαλύτερος από το ΜΟ περισσότερο της μίας μονάδας, τότε μειώνονται οι βαθμοί της κάθε τάξης μέχρι να φτάσουν σε απόσταση μίας μονάδας από το ΜΟ και μετά υπολογίζεται ο ΒΠΑ. Όταν ο ΒΠΑ είναι μικρότερος του ΜΟ περισσότερο από μία μονάδα, τότε αυξάνει ο βαθμός κάθε τάξης κατά μία μονάδα (όχι μέχρι να φτάσει σε μία μονάδα από το ΜΟ) και μετά υπολογίζεται ο ΒΠΑ.

Τα άγνωστα

Κάθε τμήμα των Ανώτατων Σχολών έχει δικαίωμα να ορίσει συντελεστή σε ένα από τα εξεταζόμενα μαθήματα. Ο συντελεστής είναι άγνωστος. Ακόμη δεν γνωρίζουμε τον τρόπο

υπολογισμού των μορίων, άρα δεν μπορούμε να υπολογίσουμε πόσο θα μετράει τελικά ο ΒΠΑ στην εισαγωγή στις ανώτατες σχολές.

Επιστημονικά Πεδία Γ τάξης Γενικού Λυκείου					
	Ανθρωπιστικών Σπουδών	Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες	Επιστήμες Υγείας	Επιστήμες Οικονομίας, Διοίκησης και Πολιτικές Επιστήμες	Παιδαγωγικά Τμήματα
Πανελληνίως Εξεταζόμενα Μαθήματα για την εισαγωγή στα ΑΕΙ	1. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, 2. Αρχαία, 3. Ιστορία 4. Λατινικά	1. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, 2. Μαθηματικά, 3. Φυσική 4. Χημεία	1. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία 2. Φυσική 3. Χημεία 4. Βιολογία	1. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, 2. Μαθηματικά & Στοιχεία Στατιστικής 3. Οικονομία & Διοίκηση 4. Στοιχεία Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών	1. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, 2. Μαθηματικά & Στοιχεία Στατιστικής 3. Ιστορία 4. Αρχές Φυσικών Επιστημών

Η ακτινογραφία του νέου ΕΠΑ.Λ.

Το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ) αναμορφώνεται και αυτό, παράλληλα με το Γενικό.

Τα πρόγραμμα των μαθημάτων της Α τάξης περιλαμβάνει 22 ώρες μαθημάτων γενικής παιδείας και 13 ώρες την εβδομάδα μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού που επιλέγει ο μαθητής. Οι ομάδες προσανατολισμού είναι τέσσερις: Τεχνολογικές Εφαρμογές, Διοίκηση και Οικονομία, Γεωπονία, Τεχνολογία, Τεχνολογία Τροφίμων και Διατροφής και Ναυτιλιακών Επαγγελμάτων.

Στη Β και στη Γ Λυκείου οι μαθητές διδάσκονται 12 ώρες μαθήματα γενικής παιδείας και 23 ώρες μαθήματα ειδικότητας, που περιλαμβάνουν θεωρία και εργαστήριο σε αναλογία περίπου 50%. Το ωρολόγιο πρόγραμμα δεν έχει καθοριστεί ακόμη.

Τα θέματα των ενδοσχολικών εξετάσεων θέτονται κατά 50% από την τράπεζα θεμάτων και κατά 50% από τους διδάσκοντες καθηγητές, μόνο στα μαθήματα γενικής παιδείας. Στα τεχνικά μαθήματα δεν δημιουργείται τράπεζα θεμάτων και τα θέματα ορίζονται μόνο από τους διδάσκοντες καθηγητές.

Προαγωγή σε επόμενη τάξη και απολυτήριο

Για την προαγωγή και την απόκτηση του απολυτηρίου απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον 10. Δεν υπάρχει καμία άλλη προϋπόθεση.

Απολυτήριο

Μαζί με το απολυτήριο λυκείου, που είναι ισότιμο με το απολυτήριο του γενικού λυκείου (παρά τις διαφορετικές προϋποθέσεις απόκτησής του) ο απόφοιτος παίρνει και πτυχίο ειδικότητας επιπέδου 3.

Μαθητεία

Οι απόφοιτοι του ΕΠΑΛ μπορούν να εγγραφούν στην τάξη μαθητείας που περιλαμβάνει μάθημα στο σχολείο και μαθητεία με εκπαίδευση στο χώρο εργασίας. Η διάρκειά της είναι ενός έτους και με τη λήξη της ο απόφοιτος πιστοποιείται με πτυχίο επιπέδου 4, ισότιμο, δηλαδή, των ΙΕΚ.

Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Οι απόφοιτοι του ΕΠΑΛ έχουν δικαίωμα εισαγωγής μόνο στα ΤΕΙ και μόνο σε αυτά που είναι συναφούς αντικειμένου με την ειδικότητά τους. Η εισαγωγή στα ΤΕΙ γίνεται όπως και σήμερα μετά από εξετάσεις σε τέσσερα μαθήματα: Νέα Ελληνικά, Μαθηματικά (με συντελεστή 1,5) και δύο μαθήματα ειδικότητας (με συντελεστή 3,5). Οι θέσεις για τους αποφοίτους των ΕΠΑΛ ορίζονται με ειδικό ποσοστό.

Ομάδες Προσανατολισμού	Τομείς	Ειδικότητες
Τεχνολογικών Εφαρμογών	Πληροφορικής	1. Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής
		2. Τεχνικός Η/Υ και Δικτύων Η/Υ
		3. Τεχνικός Εφαρμογών Λογισμικού
	Μηχανολογίας	1. Τεχνικός Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Κατασκευών
		2. Τεχν. Μηχ. Θερμικών Εγκ. & Μηχ. Τεχν. Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου
		3. Τεχνικός Εγκαταστάσεων ψύξης αερισμού και κλιματισμού
		4. Τεχνικός Οχημάτων
		5. Τεχνικός Μηχανοσυνθέτης αεροσκαφών
		6. Τεχνικός Ιατρικών οργάνων
	Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού	1. Τεχνικός Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων
		2. Τεχνικός Ηλεκτρολογικών Συστημάτων Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
		3. Τεχνικός Αυτοματισμού
	Δομικών Έργων	1. Σχεδιαστής Δομικών Έργων και Γεωπληροφορικής
	Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων	1. Τεχνικός Διαχείρισης και Ανακύκλωσης
		2. Τεχνικός Ελέγχου Ρύπανσης και Εγκαταστάσεων Αντιρύπανσης
Διοίκησης και Οικονομίας	Διοίκησης και Οικονομίας	1. Υπάλληλος Διοίκησης και Οικονομικών Υπηρεσιών
		2. Υπάλληλος Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού
		3. Υπάλληλος Εμπορίας και Διαφήμισης
		4. Υπάλληλος Οικονομίας και Διοίκησης στον Τουρισμό

Γεωπονίας, Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	Γεωπονίας Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής	1. Τεχνικός Φυτικής Παραγωγής
		2. Τεχνικός Ζωικής Παραγωγής
		3. Τεχνικός Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών
		4. Τεχνικός Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου
		5. Τεχνικός Τεχνολογίας Τροφίμων και Ποτών
Ναυτιλιακών Επαγγελματιών	Πλοιάρχων	1. Πλοίαρχος Εμπορικού Ναυτικού
	Μηχανικών	1. Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού

Ζήτημα ισοτιμίας

Το απολυτήριο του Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) θα είναι ισότιμο του απολυτηρίου του γενικού λυκείου λέει ο νόμος για το νέο λύκειο. Για να είναι ισότιμοι δύο τίτλοι σπουδών θα πρέπει να έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις απόκτησης. Όμως οι προϋποθέσεις προαγωγής από τη μία τάξη στην άλλη και απόκτησης του απολυτηρίου είναι τελείως διαφορετικές στους δύο τύπους λυκείου. Πώς είναι δυνατό να είναι ισότιμοι; Στον πίνακα βλέπουμε τις προϋποθέσεις για την προαγωγή από τη μία τάξη στην άλλη στο γενικό λύκειο και στο επαγγελματικό λύκειο. Η μοναδική προϋπόθεση για την προαγωγή στο επαγγελματικό λύκειο είναι ο γενικός μέσος όρος να είναι τουλάχιστον 10. Αντίθετα στο γενικό λύκειο είναι τόσες πολλές οι προϋποθέσεις που θα είναι πολύ δυσκολότερη η ολοκλήρωση των σπουδών. Στα χαρτιά λοιπόν μπορεί να είναι ισότιμα τα δύο απολυτήρια, αλλά η διαφορά στις προϋποθέσεις θα τα κάνει διαφορετικά στη συνείδηση του κόσμου, συνεχίζοντας έτσι την άσχημη παράδοση τόσων χρόνων να θεωρείται το επαγγελματικό λύκειο κατώτερο και οι μαθητές του τα αποπαίδια της εκπαίδευσης. Θα έπρεπε το τεχνικό λύκειο να ενισχυθεί, να γίνει ελκυστικό για τα παιδιά, ώστε, επιτέλους, να αναβαθμιστεί το τεχνικό λύκειο και οι τεχνικοί μας.

Σύγκριση Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου		
	Γενικό Λύκειο	Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.)
Θέματα εξετάσεων	50% από τράπεζα θεμάτων και 50% από τους διδάσκοντες	Στα μαθήματα Γενικής Παιδείας: 50% από τράπεζα θεμάτων και 50% από τους διδάσκοντες Στα υπόλοιπα μαθήματα: Όλα τα θέματα από τους διδάσκοντες καθηγητές
Όροι προαγωγής στη Β και στη Γ τάξη	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10
Όροι προαγωγής στη Β τάξη	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 και Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 στην Άλγεβρα και στη Γεωμετρία, στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά και Μέσος Όρος τουλάχιστον 08 στα υπόλοιπα μαθήματα	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10
Όροι προαγωγής στη Γ τάξη	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 και Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 στην Άλγεβρα και στη Γεωμετρία, στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά και Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 σε κάθε ένα από τα μαθήματα προσανατολισμού και Μέσος Όρος τουλάχιστον 08 στα υπόλοιπα μαθήματα	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10
Όροι απόλυσης	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 και Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 στα Νέα Ελληνικά και Μέσος Όρος τουλάχιστον 10 σε κάθε ένα από τα μαθήματα προσανατολισμού και Μέσος Όρος τουλάχιστον 08 στα υπόλοιπα μαθήματα	Γενικός Μέσος Όρος τουλάχιστον 10

Ο διαχωρισμός του λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις

Η απεξάρτηση του λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις αποτελεί για μία ακόμη φορά ένα ζητούμενο που θα μείνει απραγματοποίητο. Το μόνο που αλλάζει είναι ότι θα συμμετέχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις μόνο όσοι υποψήφιοι το επιθυμούν. Οι υπόλοιποι μαθητές, που δεν ενδιαφέρονται για σπουδές στις ανώτατες σχολές θα παίρνουν το απολυτήριο λυκείου και δεν θα συμμετέχουν στις πανελλήνιες εξετάσεις. Τι θα μαθαίνουν, όμως, στο σχολείο; Ολόκληρη η Γ Λυκείου είναι αφιερωμένη στην προετοιμασία για τις εισαγωγικές εξετάσεις. Οι 20 από τις 34 ώρες διδασκαλίας αφιερώνονται στις ομάδες προσανατολισμού. Στις ανθρωπιστικές σπουδές οι μαθητές διδάσκονται 10 ώρες την εβδομάδα Αρχαία Ελληνικά (δύο ώρες κάθε μέρα) και στις θετικές σπουδές διδάσκονται 8 ώρες την εβδομάδα Μαθηματικά. Αυτό είναι πολύ καλό για όσους θα συμμετάσχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις, αλλά τελείως λάθος για όσους επιθυμούν να αποκτήσουν απλά το απολυτήριο λυκείου. Αυτοί οι μαθητές θα έπρεπε να λαμβάνουν γενική παιδεία χωρίς καμία εξειδίκευση, αφού αυτός είναι ο σκοπός του λυκείου, ας μη το ξεχνάμε. Αντίθετα από τις ανάγκες τους και τους σκοπούς του λυκείου θα εμβαθύνουν σε μαθήματα που πιθανό να μη τους ενδιαφέρουν, χωρίς κανένα λόγο. Καταρρέει έτσι όλη η φιλολογία για την αυτονομία του λυκείου ως εκπαιδευτικής μονάδας και την παροχή γενικής παιδείας. Επιπλέον αυτοί οι μαθητές θα δυσκολευτούν να αποκτήσουν το απολυτήριο λυκείου, αφού η ποσότητα της ύλης που θα διδάσκεται σε τόσες πολλές ώρες θα είναι πολύ μεγάλη και θα είναι εξαιρετικά δύσκολο για ένα μαθητή να πετύχει μέσο όρο 10 σε κάθε μάθημα των ομάδων προσανατολισμού, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του απολυτηρίου. Το γενικό λύκειο θα απευθύνεται τελικά μόνο για όσους θα στοχεύουν στη συνέχιση των σπουδών τους στις ανώτατες σχολές.

Δέσμες, όπως πριν 30 χρόνια..

Μία σύγκριση του νέου συστήματος εισαγωγής στις ανώτατες σχολές και του συστήματος που εφαρμόστηκε πριν 30 χρόνια και έμεινε στη μνήμη μας ως «σύστημα των δεσμών», δείχνει ότι το νέο σύστημα δεν είναι και τόσο νέο. Για την ακρίβεια αποτελεί αναβίωση των δεσμών με μερικές μικροαλλαγές, που σκοπό έχουν να βελτιώσουν κάποιες από τις αδυναμίες των... δεσμών. Μία διαφορά είναι η προσαρμογή της βαθμολογίας των τριών τάξεων του λυκείου, που έρχεται για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα του πληθωρισμού των αριστούχων, που οδήγησε στην κατάργηση της προσμέτρησης της βαθμολογίας του σχολείου από το 1988. Μία άλλη διαφορά είναι η αυτονόμηση των παιδαγωγικών, που αποτελούν ξεχωριστό επιστημονικό πεδίο, με πολύ λίγα, όμως, τμήματα, που σημαίνει ότι δεν θα προτιμηθεί από τους υποψηφίους. Στις δέσμες τα παιδαγωγικά, οι γυμναστικές ακαδημίες και οι μουσικές σχολές ήταν κοινές σε όλες τις δέσμες. Μην εκπλαγείτε αν επανέλθουμε και σε αυτό.

Πόσο μοιάζει το νέο σύστημα εισαγωγής με τις προτάσεις της διακομματικής επιτροπής παιδείας; Έχει μεγάλες διαφορές, αφού περιορίζεται σημαντικά ο ρόλος των ΑΕΙ στην επιλογή των φοιτητών. Τώρα πια τα ΑΕΙ θα μπορούν να ορίσουν ένα συντελεστή βαρύτητας σε ένα μόνο μάθημα και δεν θα μπορούν να ορίζουν τα μαθήματα στα οποία θα πρέπει να εξεταστεί ο υποψήφιος για την εισαγωγή του ούτε να θέτουν συντελεστές βαρύτητας σε κάθε μάθημα. Περιορίζονται οι επιλογές των υποψηφίων στα στενά όρια του ενός και μοναδικού επιστημονικού πεδίου. Καταργείται η ελεύθερη πρόσβαση στα χαμηλόβαθμα τμήματα των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, που είχε προτείνει η διακομματική επιτροπή παιδείας με την έκθεσή της το Φεβρουάριο του 2012. Καταργώντας τις ελευθερίες επιλογών που έδινε η έκθεση της διακομματικής επιτροπής επιστρέφουμε στο σύστημα των δεσμών, γυρνάμε, δηλαδή, ακριβώς 30 χρόνια πίσω.

	Δέσμες 1983	Νέο Λύκειο 2013
Συμμετοχή των ΑΕΙ στα μαθήματα εισαγωγής	καμία	Ορίζουν το συντελεστή ενός από τα τέσσερα μαθήματα
Βαθμοί σχολείου	Οι βαθμοί και των τριών τάξεων αποτελούν το 25% της συνολικής βαθμολογίας.	Οι βαθμοί και των τριών τάξεων αποτελούν ακόμη άγνωστο ποσοστό της συνολικής βαθμολογίας.
Προσαρμογή της βαθμολογίας του σχολείου	Όχι	Ναι
Εξεταζόμενα Μαθήματα στις πανελλήνιες εξετάσεις	4	4
Πολυτεχνεία – Φυσικομαθηματικές	Έκθεση, Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία	Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία
Ιατρικές	Έκθεση, Φυσική, Χημεία, Βιολογία	Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Φυσική, Χημεία, Βιολογία
Φιλολογίες – Νομικές	Έκθεση, Αρχαία, Λατινικά, Ιστορία	Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Αρχαία, Λατινικά, Ιστορία
Οικονομικές	Έκθεση, Μαθηματικά, Ιστορία, Κοινωνιολογία	Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Μαθηματικά, Αρχές Οικονομικής Επιστήμης, Στοιχεία Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Παιδαγωγικά	Κοινές σχολές από όλες τις Δέσμες	Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Μαθηματικά, Ιστορία, Αρχές Φυσικών Επιστημών

Έρευνα: Στράτος Στρατηγάκης

Το παράλογο

Για να εισαχθείς στα τμήματα Ψυχολογίας πρέπει να εξεταστείς στα Αρχαία Ελληνικά που, μάλιστα, αποτελεί το βασικό μάθημα. Είναι απαραίτητα τα Αρχαία Ελληνικά στις σπουδές ψυχολογίας; Όχι, βέβαια. Αποτελώντας και βασικό μάθημα δημιουργεί στρέβλωση, αφού όταν θέσεις ένα λάθος κριτήριο επιλογής, τελικά, θα επιλέξεις λάθος ανθρώπους. Η δικαιοσύνη του συστήματος καταρρέει. Δεν αρκεί λοιπόν να είναι ένα σύστημα αδιάβλητο. Πρέπει να είναι και δίκαιο. Και δεν είναι το μόνο πρόβλημα που υπάρχει στο σημερινό σύστημα εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση και, δυστυχώς, δείχνει να μη λύνεται με το νέο σύστημα εισαγωγής. Οι γραφίστες, για παράδειγμα, πρέπει να εξεταστούν στα μαθηματικά και τη φυσική για να εισαχθούν στο τμήμα γραφιστικής. Παράλογο και αυτό.

Κάποια από αυτά τα παράλογα δείχνει να τα θεραπεύει το νέο σύστημα εισαγωγής, όπως το πρόβλημα με τα τμήματα χημείας, χημικών μηχανικών, γεωπόνων και όλα όσα απαιτούν γνώσεις χημείας. Μέχρι τώρα μπορούσε να εισαχθεί κάποιος σ' αυτά χωρίς να εξεταστεί στη χημεία. Αυτό δείχνει να εκλείπει με το νέο σύστημα. Δεν το γράφουμε με σιγουριά, αφού δεν έχουν ανακοινωθεί οι σχολές που θα περιλαμβάνει το κάθε επιστημονικό πεδίο. Αναμένουμε την ανακοίνωση των σχολών κάθε πεδίου και ελπίζουμε να ελαχιστοποιηθούν οι ασύμβατες με τις σπουδές προϋποθέσεις εισαγωγής. Βέβαια οι υποψήφιοι για την ψυχολογία θα εξακολουθήσουν να εξετάζονται στα Αρχαία και οι γραφίστες στα Μαθηματικά και τη Φυσική, αλλά μάλλον το θέμα με τη χημεία δείχνει να λύνεται.

Μπορούν να εξαλειφθούν; Όχι όσο υπάρχει ένα σύστημα εισαγωγής που στηρίζεται στην εξέταση σε λίγα μαθήματα. Πώς θα συμβαδίσουν τόσα διαφορετικά επιστημονικά πεδία με την εξέταση σε τέσσερα μαθήματα; Δεν γίνεται όσο καλές προθέσεις και αν έχει το Υπουργείο.

Τι θα μπορούσε να γίνει; Να επιλέγουν τα πανεπιστήμια τους φοιτητές τους, με κριτήρια που θα θεσπίζει το κάθε τμήμα. Το λογικό είναι αδύνατο να εφαρμοστεί στην Ελλάδα, όπου κανείς δεν εμπιστεύεται κανέναν και όλοι φοβόμαστε ότι θα χαθεί το αδιάβλητο των εξετάσεων, αν αφήσουμε τα πανεπιστήμια να επιλέγουν τα ίδια τους φοιτητές τους. Η κρίση εμπιστοσύνης δεν είναι καινούριο φαινόμενο στην Ελλάδα. Είναι πολύ παλιό και μία από τις συνέπειές του είναι και οι εισαγωγικές εξετάσεις.

Δύο είναι οι σημαντικότερες αλλαγές στο Νέο Λύκειο:

Η πρώτη σημαντική αλλαγή είναι ο περιορισμός των επιστημονικών πεδίων που μπορούν να επιλέξουν οι υποψήφιοι. Με τη σημερινή δομή του λυκείου ένας απόφοιτος της θετικής κατεύθυνσης μπορεί να δηλώσει και τις ιατρικές σχολές και τις πολυτεχνικές, με όποια σειρά επιθυμεί. Αντίστοιχα ένας υποψήφιος από τη θεωρητική κατεύθυνση μπορεί να δηλώσει τις παιδαγωγικές σχολές και τη Νομική. Η δυνατότητα αυτή στο Νέο Λύκειο δεν υπάρχει. Ο υποψήφιος μπορεί να επιλέξει τις σχολές ενός μόνο επιστημονικού πεδίου. Η επιλογή πρέπει να γίνει στην αρχή της Γ Λυκείου, όταν επιλέγει τα μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού που θα παρακολουθήσει. Οι υποψήφιοι για τις ιατρικές σχολές θα πρέπει να επιλέξουν τα μαθήματα προσανατολισμού Βιολογία, Φυσική και Χημεία, ενώ οι υποψήφιοι για τις πολυτεχνικές σχολές θα επιλέξουν Μαθηματικά, Φυσική και Χημεία. Είναι αυτονόητο ότι όσοι δεν έχουν διδαχθεί Βιολογία δεν μπορούν να δηλώσουν τις Ιατρικές σχολές και όσοι δεν έχουν διδαχθεί Μαθηματικά δεν μπορούν να επιλέξουν τις πολυτεχνικές σχολές. Όμοια οι υποψήφιοι για τις νομικές σχολές εξετάζονται σε διαφορετικά μαθήματα από τους υποψηφίους των παιδαγωγικών σχολών, άρα θα επιλέξουν ένα από τα δύο, αφού δεν μπορούν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα και των δύο ομάδων προσανατολισμού.

Η λύση αυτή προωθείται για να λυθεί το παράδοξο να θέλει κάποιος να εισαχθεί στην ιατρική και να βρίσκεται στο πολυτεχνείο ή στα οικονομικά. Βέβαια έτσι θα δημιουργηθεί το πρόβλημα της συσσώρευσης αριστούχων στον προθάλαμο των ιατρικών σχολών, αλλά και σε άλλες σχολές, αφού υπάρχει μία ανισορροπία στον αριθμό των τμημάτων που περιλαμβάνει το κάθε επιστημονικό πεδίο. Από 30 τμήματα μέχρι 200 τμήματα. Βέβαια η κατανομή των τμημάτων στα επιστημονικά πεδία δεν έχει γίνει από το Υπουργείο Παιδείας. Υποθέτουμε την κατανομή από το όνομα των επιστημονικών πεδίων και το επιστημονικό αντικείμενο των τμημάτων.

Η δεύτερη σημαντική αλλαγή είναι δυσκολία μετάβασης από τη μία τάξη του γενικού λυκείου στην άλλη. Οι προϋποθέσεις προαγωγής και απόλυσης δυσκολεύουν πολύ, πράγμα που θα δημιουργήσει πρόβλημα στους αδύνατους μαθητές, αλλά και σε όσους, ενώ είναι καλοί και συνεπείς μαθητές, υστερούν σε ένα μάθημα. Μπορεί, για παράδειγμα να υπάρξει μαθητής με μέσο όρο πάνω από 19 και μεγάλη αδυναμία στα μαθηματικά. Αν αυτός ο μαθητής έχει 09 στην Άλγεβρα θα μείνει μετεξεταστέος στην Άλγεβρα για το Σεπτέμβριο. Παλαιότερα υπήρχε πρόνοια για τους μαθητές που αποδεδειγμένα ήταν καλοί (είχαν γενικό μέσο όρο πάνω από 13) να μπορούν να είναι αδύνατοι σε μέχρι δύο μαθήματα και να έχουν βαθμό κάτω από τη βάση.

Το ζήτημα με το νέο λύκειο είναι ότι βάζει φραγμούς στους μαθητές. Στους καλούς μαθητές περιορίζει τις επιλογές και τους αδύνατους μαθητές τους διώχνει από το λύκειο. Πρόκειται για ένα λύκειο που δεν ενδιαφέρεται να αναπτύξει την προσωπικότητα του μαθητή, αλλά να τον βάλει σε στενά καλούπια.